

BELLPUIG

ARTÀ

PRENSA
FORMA

27 FEBRER 1988 No. 66 -V ÈPOCA - ANY XXIX- REVISTA QUINZENAL

sumari

* PORTADA

Fotos de la Rua Infantil del Dijous Llader i de la Rua del "darrer dia"

* RUES 88

Crònica informativa dels actes celebrats amb motiu dels "darrers dies" al nostre poble. Comentaris i fotos (planes 6 i 7)

* MES DE LA NATURA

Crònica dels actes celebrats les darreres setmanes al nostre poble amb motiu del mes de la natura (plana 9)

* M'AGRADARIA ESTUDIAR...

Nova secció d'entrevistes a estudiants artanencs que estudien fora de Mallorca. Avui entrevista a Joan Matamalas a) des Colmado. (plana 2)

* POLÍTICA LOCAL

Informació dels acords presos al darrer ple del nostre Consistori (plana 10)

* NOTICIARI

* XERRIM XERRAM

* ESPORTS

* MÉS COL·LABORACIONS

m'agradaria estudiar...

Miquel Piris Obrador

En els últims anys, el nombre de joves que surten del nostre poble per estudiar carreres universitàries ha augmentat de manera considerable. A ciutats com per exemple Palma de Mallorca, Barcelona o Saragossa podem trobar artanencs que estan cursant carreres o altres tipus d'estudis.

M'AGRADARIA ESTUDIAR... neix amb dos objectius. El primer que ens proposem de dur a terme és el de donar informació dirigida a tots els lectors i en particular a aquells estudiants que es troben a punt de prendre la decisió que els durà a cursar una determinada carrera o estudis. El segon objectiu serà el de mantenir un contacte amb aquesta gent d'Artà que a l'hivern pràcticament desapareix del poble.

En aquest i els pròxims números vos atracarem a estudiants artanencs que estudien carreres com: farmàcia, medicina, dret, ciències de la informació, art dramàtic, telecomunicacions, magisteri, filologia, psicologia, filosofia, etc...

Estudiants i estudis estudiats a fons a M'AGRADARIA ESTUDIAR...

INTERPRETACIÓ

Nom: Joan Matamales Morey

Edat: 18 anys.

Carrera: Interpretació (teatre).

Duració dels estudis: 3 anys.

Nom del centre on està estudiant: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Requisits necessaris per entrar-hi: tenir com a mínim 17 anys, tercer de BUP i superar les proves d'accés.

BELLPUIG.- Quins són els objectius d'aquesta carrera?

JOAN.- En un principi, formar-te com actor, per, en acabar la carrera, està preparat per poder fer feina en qualsevol dels camps que abarca el món de la interpretació (Teatre, Cinema, TV...).

B.- Quines matèries estudiava a primer?

J.- A primer dones moltíssimes matèries per tal d'introduir-te al món del teatre i començar a tenir una idea global del que és aquest món. Fas matèries com dicció, veu, música, cant, dansa, etc... I els capvespres tenim 3 hores de tallers d'interpretació.

B.- Quan et vares decidir a estudiar interpretació?

J.- La interpretació, el teatre i tot el que l'envolta sempre m'havia agradat i atret de manera especial, però va ésser aquest estiu, quan havia acabat d'estudiar tercer de BUP que vaig decidir anar a veure com eren les proves d'accés a "l'Institut del Teatre", amb la intenció de presentar-m'hi l'any vinent, i una vegada

allà vaig decidir no esperar un altre any per fer-ho.

B.- Conta'ns resumidament com van ésser aquestes proves.

J.- La primera va ésser de nivell cultural. Una vegada superada aquesta, ens van fer diferents proves d'aptitud interpretativa, però la decisiva va ésser la prova que consistia en la representació d'un monòleg. En la tasca de preparació d'aquest monòleg em va ajudar moltíssim en Pep Tossar, sense l'ajuda del qual no crec que hagués estat possible la meua entrada. El nivell exigint en les proves va ésser bastant elevat. Imagina't que de 200 que érem, només vam poder entrar 22, un 11%.

B.- Abans d'entrar a l'Institut, havies tengut altres contactes amb el teatre?

J.- Sí, havia fet un poc de teatre a 8e de Bàsica amb N'Apollònia Genovard, després també amb en Miquel Mestre. Malgrat que els meus contactes amb el teatre van ésser mínims, em van servir per donar-me compte que m'agradava.

B.- Ens ha arribat la notícia que una de les companyies

amb més "solera" de Catalunya t'ha ofert un paper en la seva pròxima obra. Conta'ns-ho un poc.

J.- A través de l'Institut, la "Companyia de teatre lliure de Barcelona" es va posar en contacte amb mi per oferir-me un paper en l'obra "La bona persona de Sezuán". Naturalment vaig acceptar i ja he començat els assajos. Estic molt content ja que maldament sigui un paper petit tindrè l'oportunitat d'aprendre, fent feina al costat d'actors de la talla d'Ana Lizeran, Lluís Omar o de Juanjo Puig Corve, i a les ordres d'un dels millors directors de teatre que hi ha actualment a Espanya, en Fabià Puig Cervé. Si t'he de dir la veritat em pareix estar vivint un somni.

B.- Què és el que més enyores d'Artà?

J.- Els meus amics, la meua família... i Artà en si, com a poble. Abans no sabia apreciar el que tenim, però una vegada que he estat lluny d'Artà, l'he vist d'una altra manera. Ara ho estic apreciament molt més que abans. De cada dia estic més content del meu poble.

editorial

EPIDÈMIES DEL SEGLE XX

Les "epidèmies" que han sofert els pobles veïns de Sant Llorenç i Son Servera aquestes darreres setmanes i que tant han airejat els mitjans de comunicació ens donen peu a la següent reflexió:

El fantasma de les epidèmies ha conviscut amb la humanitat des de que existeix. La humanitat lluita contínuament per defensar-se de les epidèmies.

Al llarg de la història i vist amb perspectiva, és molt fàcil identificar aquest fantasma abstracte: pesta, tuberculosi, còlera, febres tifòides, grip maligne, etc.

La ciència ha aconseguit guanyar moltes batalles, però darrera cada batalla guanyada la vida segueix igualment amenaçada.

Tenim molt clar quines eren les epidèmies del segle XV i resulta molt difícil identificar les del segle XX.

Si avui miram les principals causes de mortalitat i morbiditat (resumit amb una manca qualitat de vida), veim que no són les malalties infeccioses les més greus ni les més problemàtiques de la societat actual. Les principals causes de mortalitat avui són: les malalties cardio-vascular, els accidents i el càncer.

Avui per avui és més perillós el circular en cotxe per les carreteres, fumar més de 20 cigarros dia, pesar més d'un 30% del pes corresponent, que l'hepatitis A, la rosa, les paperes, o tantes altres malalties contagioses. L'epidemiologia és una de les rames més importants dintre de les ciències mèdiques ja que les epidèmies, siguin o no contagioses, tenen greus repercussions tant a nivell de salut com repercussions a nivell socio-econòmic i cultural. La majoria de malalties una vegada agafades no tenen solució, d'aquí la importància que té la prevenció.

Es tasca de cada individu en particular i de les autoritats sanitàries i polítiques identificar els perills de la salut i el de generar hàbits saludables.

Dins aquesta mateixa idea avui podem dir que són més preocupants els hàbits inadequats dels nostres fills: tabac, drogues, alcohol, carreres de velocitat, la publicitat que incita a aquests hàbits, que el fet de passar una epidèmia d'hepatitis A, rosa, paperes, etc.

De cada vegada els perills són més subtils, el fantasma va més disfressat, les malalties actuals són multifactorials i molts d'aquests factors s'escapen a les ciències mèdiques.

Sens dubte seguirà havent-hi epidèmies semblants a les clàssiques, com és ara el cas del S.I.D.A., però no oblidem que també són epidèmies aquestes altres que són més difícils d'identificar i no segueixen una relació causa-efecte i són les principals causes de mortalitat avui.

BELLPUIG

REVISTA QUINZENAL
Nº 66 V EPOCA 27 FEB. 1988

REDACCIO
I ADMINISTRACIO:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª ARTA

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

CONSELL DE REDACCIO: R. Umbert, C. Obrador, G. Bisquerra, B. Lliteras, J. Mayol, S. Massanet, A. Esteva, M. Santandreu, J.Mª Massanet, E. Piris, Mª Gelabert, J.L. Martín.

COL·LABORADORS: J. Mayol, G. Bisquerra, B. Lliteras, C. Obrador, A. Genovart, E. Piris, P. Ginard, P. Vaquer, J.V. Lillo, M. Piris, J. Solivellas, A. Gili, A. Esteva.

FOTOGRAFIA I DIBUIXOS: G. Bisquerra, P. Torres.

ADMINISTRACIO: G. Bisquerra, A. Esteva, T. Esteva, C. Guerrero.

notícies

SIMBOMBADA SONADA

El passat dia 13, la ja famosa comparsa simbombada dels germans Pujol, assistí a una trobada-concurs de simbombades al poble de Son Macià.

Foren 27 les comparses que concursaren i la d'Artà se'n va dur el primer premi.

Enhorabona, per tant, als germans Pujol i a tota la comparsa de simbombers i cantadors, que tan bé saberen representar el carnaval artanenc davant més de tres mil persones al veí poble de Son Macià.

DELEGACIÓ DEL G.O.B. A ARTÀ

El passat dissabte, dia 20, va tenir lloc, dins el programa d'actes del Mes de la Natura, la presentació de la delegació del GOB al nostre Poble. El GOB-Artà, com totes les altres delegacions de pobles, sorgeix per la necessitat que hi hagi un grup de persones preocupades pels temes ecològics, que sabem que a Artà no són pocs, que puguin actuar d'una forma més coordinada, ràpida i efectiva a la vista dels atemptats ecològics que puguin amenaçar el nostre terme.

Tots sabem que el nostre patrimoni natural roman molt més ben conservat que el de pobles veïnats, com Capdepera i Son Servera. Per això, cal que ens organitzem, en el sentit més ample de la paraula, per tal de preservar de la destrucció el que encara ens queda.

Si et preocupa el futur dels nostros boscs, platges i muntanyes, fes-te ja membre del GOB-Artà. Pots recollir el butlletí d'inscripció a la Biblioteca Municipal.

GOB-Artà

CLUB TERCERA EDAD

Se convoca a todos los socios a una Junta General Ordinaria que tendrá lugar el próximo día 4 de marzo en el salón de actos de los PP. Franciscanos a las 8 de la noche.

Se presentarán para su aprobación algunos artículos de los Estatutos corregidos. Si se aprueban se les dará su curso normal para legalizarlos.

Se tratarán los diversos temas que los asistentes aporten a la misma.

Se ruega el máximo de asistencia.

La Junta Gestora

REFORMA CIRCULATORIA

Aquests dies passats, alguns carrers del nostre poble han sofert algunes modificacions en quant a circulació es refereix. Aquests carrers com: D. Josep S. de la Jordana, Major, Pedra Plana, Rafel Blanes, Hostal i Plaça del Conqueridor, han estat senyalitzats -alguns en part- amb direcció única.

Perventure, caldria també modificar amb direcció única el carrer de la Rosa, ja que el de l'Estrella és ja amb única direcció.

GAMBERRADA

La nit del diumenge dia 22 de febrer "els amics de lo dels altres" feren una visita a les dependències de Correus, segurament per veure si hi hauria sort i posar mà al calaix.

No se'n dugueren doblers, però sí sembla que feren destroça de molts de documents dirigits als veïns d'Artà. També es diu si calaren foc a altres papers. L'oficina pareixia un desgavell. Ens han informat que més de 100 reembossaments quedaren romputs i espargits per totes les dependències fent impossible la seva reconstrucció. Així mateix diuen que ja han agafat el delinqüent, gràcies al bon quefer de la Guàrdia Civil a la que donam l'enhorabona.

NOU SUPERIOR A L'ERMITA DE BETLEM

Els ermitans tingueren el passat 28 de gener Capítol General en el que es va elegir nou Consell i nou Superior General càrrec aquest que correspongué a l'ermità Gabriel dels Dolors.

En aquest Capítol es va procedir també a nomenar nous superiors de les quatre ermites que resten actualment obertes a Mallorca. Així, doncs, a partir del 15 de febrer, l'ermità Pau, superior de l'ermita de Betlem els darrers 6 anys, ha estat nomenat superior de l'ermita de Bonany de Petra i l'ermità Gabriel dels SS CC que ha estat els darrers 6 anys superior de l'ermita de Valldemossa serà el superior de l'ermita de Betlem.

L'ermità Gabriel del SS CC és natural de Sóller i va entrar a l'ermita l'any 1976 i és un dels ermitans més joves. Dels seus 12 anys d'ermità n'ha residit més o manco 6 a Artà i altres tants a Valldemossa.

Cal dir que actualment hi ha 15 ermitans distribuïts així: 5 a Valldemossa, 3 a Bonay, 4 a Felanitx i 3 a Artà.

Al nou superior li desitjam una bona estada a la nostra benlloguda ermita de Betlem.

de la colònia

A. Genovart

CASETA CREU ROJA

Hem vist com es va pujant la caseta per als serveis de la Creu Roja local. Una millora que es feia ja imprescindible i que esperam estigui enllestida a principis d'estiu. Suposam també, que juntament amb la caseta, s'inaugurarà l'oficina municipal.

DESAPAREGUT

Des del passat dia 14 de febrer, falta del seu domicili (a la zona residencial de Betlem) Dieter-Viktor-Krussi, nascut a Kusnatch (Suïssa), el 22 de febrer de 1960. Segons pareix, des que era a Mallorca anava diàriament a nedar. El diumenge dia 14 no retornà al seu domicili. La seva desaparició fou comunicada a la Guàrdia Civil. La roba del desaparegut fou trobada, juntament amb la tovallolla, damunt les penyes de la mar. Des del primer moment es pensà que podia haver-se anegat. Membres de la Creu Roja local, de la Guàrdia Civil i del grup de submarinistes del Cos (GEAS) començaren les tasques de recerca del presumpte anegat. Els seus esforços fins a l'hora de redactar aquesta crònica han resultat infructuosos.

Segons hem pogut saber, sembla que Dieter-Viktor-Krussi, sofria depressions psíquiques.

TROBADA COMARCAL

La Trobada Comarcal que anualment realitzen els donants de sang de la Seguretat Social, enguany es farà a la Colònia. Serà el diumenge 17 d'abril. En successives cròniques donarem més informació.

Peu de foto

Qui serà el propietari de l'edifici que ja es construeix en aquest solar? L'Ajuntament o la Creu Roja?

CEMENTIRI

Si la memòria no ens falla està aprovat el projecte d'ampliació del cementiri. És ja necessari que es comencin les obres d'aquesta ampliació perquè ja no queda cap solar disponible. Per cert que seria bo que tant els picapedrers que desitjara hi fan feina, com les persones que hi duen flors, emprassin el bidó que hi ha a defora, per posar-hi la brutor (flors seques, clovelles de taronja, etc.) del contrari el "Camp Sant", s'haurà d'anomenar el "Camp brut".

EXCURSIO

Les Associacions de la Tercera Edat d'Artà i la Colònia anaren d'excursió dia 14 de febrer. El terme de la mateixa fou Costitx però l'itinerari va ésser llarg i variat. Com sempre, el clima de bon humor fou la nota regnant i, com sempre també, es quedaren amb ganes de tornar-hi.

SOPAR DE TRUQUERS

Pel passat dijous, dia 25 estava previst un sopar de companyerisme entre els que l'any passat participaren al torneig de truc local realitzat al Centre Social. Les dones també hi estaven convidades i el sopar es celebrà a la Casa Naval de Betlem.

Ara fa 25 anys

BELLPUIG, 8 de febrero de 1963, nº 38.

* SILUETA DEL MES, reconge el homenaje "...póstumo que, en la persona de Margarita Carrió Sancho, viviente todavía y en la plenitud de sus facultades, se tributó a su hermano, difunto, "En Gori de Sant Salvador..." con motivo del 50 aniversario de su nombramiento como "...donado o mandadero de nuestro Santuario..." El acto se desarrolló en Sant Salvador donde celebró misa el Rdo. D. José Sancho de la Jordana, D. Mateo Galmés "...pronunció unas oportunas y entrañables palabras...", los seminaristas se encargaron del canto y Margarita y su esposo Pedro Juan Font ocuparon sendos sitios de preferencia.

* En VOCES AUTORIZADAS (que hacía tiempo que no aparecía), entrevistan a D. Sebastián Mesquida Sureda, Premio "Ciudad de Palma" 1963. Concretamente fue el premio "José María Quadrado", dotado con diez mil pesetas. El trabajo presentado por Sebastián fue sobre la biografía del Beato Ramón Llull con el título de "Ramón Llull, valor intemporal". La entrevista realizada por SANTIAGO, fue realizada en el mismo centro de estudios del autor, La Sapiencia, donde Sebastián cursaba el tercer curso de filosofía, octavo de la carrera sacerdotal.

* En TRAILER DEL MES, leemos: "...Fray Bernardo Nebot ha sido galardonado por la Universidad Gregoriana de Roma, con la Medalla de Oro ...máxima que se concede en dicha Universidad..."

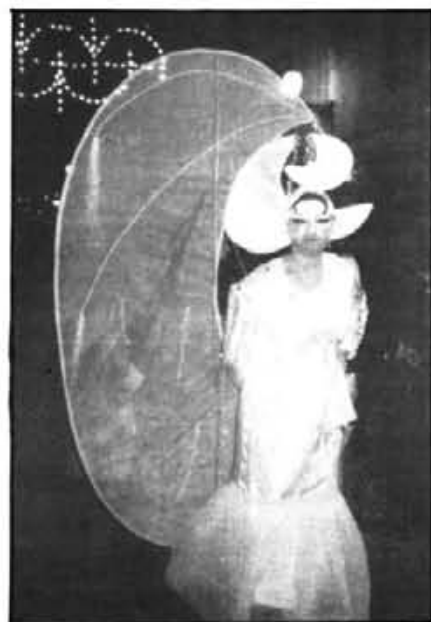
* DE LA COLONIA, el cronista resalta "...el obsequio recibido por mediación del Rvdo. D. Jerónimo Fito, consistente en un hermoso copón de plata, suficiente para 500 formas..."

RUES 88

ARTÀ I ELS ARTANEN

Com ja fa un grapat d'anys, Artà va celebrar i viure el carnaval. La gent comenta i se'n fa gros que de cada any augmenta el truí i la festa, i els donam la raó, ja que enguany ha vessat el tassó. La participació a les rues ha estat massiva sobretot, la del "darrer dia". Però anem per parts i comencem pel principi.

Malgrat enguany els darrers dies hagin estat curts, la gent que li agrada ésser participativa, ha disfrutat disfressant-se i ha pres part a les moltes simbombades que s'han celebrat dins les poques setmanes del carnaval.

I arribam al "dijous llarder". A les tres del capvespre sortí la RUETA dels al·lots dels tres col·legis d'EGB. No els contarem, però podem dir que a cents de nins voltaren els carrers amb els disfressos més originals i simpàtics coneguts, acompanyats pels seus professors que també "tiraven del carro". Una festa molt agradable que mogué una gran gentada de pares, padrins, veïnats i altres curiosos que volgueren contemplar la desfilada de la rueta.

El mateix vespre, a les 20'30, tingué lloc l'acostumada RUA. Fent honor a la veritat hem de dir que la participació va ésser poca. La gent ho deixa tot pel dimarts i és una pena, ja que aquest dia amb quatre pedaços i un capellot, es pot fer bulla i festa, que és el típic dels darrers dies. Així i tot, els que participaren foren de l'agradósia dels molts espectadors que la contemplaren.

La RUA del "darrer dia" va ésser massa, sobrepassant les possibles previsions.

Molt se'n parlava dies abans. Que si hi hauria molta gent, que si moltes comparses, però ningú podia pensar el que va ser. Molts els contaren, uns deien que si 1.300 o 1.400, altres entre 800 i 1.200, els més encertats digueren de 900 a 1.100, i creim que tenen raó. Però mil persones disfressades ja no es palla per un poble com Artà. No volem fer judicis de quins eren els millors i vistosos perquè ens veuríem amb feines. N'hi hagué per tots els gusts. I segur que molta feina hagueren de fer per lograr aquella vistositat. A més de quantitat hi hagué qualitat i originalitat en tots els disfressos i comparses. Hi hagué participació de la Colònia i de tots els pobles veïns i de fora de la comarca. També entre els espectadors la gent forana és podia veure per tot arreu.

Així que repetim que de cada any pren força el nostre carnaval. Vagi per tant la nostra enhorabona als organitzadors, Ajuntament i al bon quefer de la nostra Policia Municipal, que s'esforçaren tots de valent per retirar els obstacles de l'itinerari per on havia de passar la rua, col·locant cintes que acordonaven les aceres fent que els carrers quedassin lliures donant més vistositat al pas dels disfressos.

RUES

88

nerari per on havia de passar la rua, col·locant cintes que acordonaven les aceres fent que els carrers quedassin lliures donant més vistositat al pas dels disfressos.

Un altre detall d'enguany, i que demostra l'interès per la bona marxa i ordre de la Rua, va ser el compartir les comparses que duïen música i renous. D'aquesta manera els disfressats anaven més acompanyats de renous i podien anar a compàs. Una cosa que potser s'hagi de preveure és l'allargament de l'itinerari ja que quan arribaren els primers a la plaça hagueren d'esperar que passassin els darrers pel carrer de Ciutat. I una nota positiva fou la il·luminació nadalenca que enguany s'ha lograt que "aguantàs" fins el "darrer dia".

Al final de la Rua, hi hagué un gran fi de festa a damunt la plaça, amenitzat per l'orquestra Salsa-3, com un número més, i que va fer que molts s'ho passassin bomba ballant i botant fins que tengueren alè.

També s'oferí als participants i a tothom que en volgué un bon refresc com a únic premi de la festa.

EL DARRER DIA, DESBORDAMENT DE PARTICIPACIÓ

Creim, per tant, que estam d'enhorabona. Podem dir i assegurar que avui per avui, la festa del darrer dia de carnaval, és després de la de Sant Antoni, la més participada i bullanguera de l'any. Segur que replega molta més gent que la de Sant Salvador. Mils de persones es concentren al llarg de la carretera i la plaça. Els pobles veïns alaben i participen del nostre truí, rumorejant que som del millor de Mallorca.

Volem fer una menció especial a la "comparsa artanenca" que guanyà el quint premi a la Rua de Ciutat, amb els disfressos de l'any passat. Enhorabona.

També Bellpuig es fa eco del sentir popular i dona l'enhorabona a tots els participants a les Rues, sobretot a la del "darrer dia", també als organitzadors i a tot el poble en general, ja que s'aboca per contemplar i festejar aquesta festa carnalera.

Per molts d'anys.

G. Bisquerra

LES PARAULES DE LA NOSTRA PAGESIA (II)

Llegint el diari de D. Llorenç Martorell i March (1780-1813) trobam modismes lliguers-pollencins molt curiosos. Així deien: "per aglanar lo tocino...", "per ensellar la ruca..." (somera), "donar favolins als godins...", etc.

Avui la llista de les despeses d'aquella casa, va dirigida principalment a les padrines d'Artà. Digau-nos el que sapigueu que era: "una terça de crestat...", "lliures o terces carnisseres de peix...", "per gomar la gonella", "trencar, espadar i pentinar el canyom...", "estam torçut...", "barret permi...", "filenpua per forro...", "barretina...", "taconar sabates...", "palms

de burell negre i estamenya blava...", "per una galaverdina...", "escardusar, emborrar i emprimar...", "tovalles de calamandri...", "botons d'una entimpara...", "dues ventalles de sabates...", una papelina permi...", "rernerres de les civelles...".

I finalment una d'arbres dirigida als empeltadors a veure si sobreviuen els nostros horts: "Cirers cascavells i de gra", "caps de magraner aubars de Son Lluç" (Selva), tarongers de la Xina de gra (1793)", "pomera roberta", "prunera de engreu negra", "pomeres joernenques i tres camuesas", "empelts de gar-rover dits de la canal", "pru-

nera de Sant Joan blanca", "pebrers de cirereta de cap de cortí...", "cinc monoís joncs".

I acabam aquest article amb dues notes curioses escrites en el mateix llibre: "Se adverteix que les canyes de los canyars s'han de tallar cada any el mes de gener, en lluna vella i tal dia com es estat Nadal".

"Al 14 de febrer de 1804 a set dies de la lluna nova, o havia set dies que era estat el girant, feu una nevada de circa cinc palms de gruix, i feu molta trenca en los arbres... i lo not perquè mai s'havia feta nevada grossa sinó en lluna vella".

CRONICO ARTANENC

A. Gili

Any 1233

Dia 17 d'abril.— Fra Pere d'Arròs, prior de Santa Maria de Bellpuig en la Ciutat de Mallorca, dóna en establiment a Ferrer de Valls, esposa i fills, una part de l'alqueria Banyeres i dues parts del rafal, anomenat Aterbu-cha?. Limita amb l'Honor de Sant Jordi i amb la vorera de la mar. N'és testimoni Fra Pere Joan, Comanador d'Artà.

Banyeres està per devers el Port Vell.

Any 1236

Dia 11 de gener.— Guillem Calani i esposa i fill adquireixen una tercera part de l'alqueria de Banyeres.

El mateix dia Ferrer de Banyeres (ha adoptat el llinatge Banyeres i ha deixat el de Valls) i esposa donen a Ramon des Villar i esposa Berenguera, la seva filla, la mitat de tota la seva part de Banyeres.

Any 1237

Dia 26 de setembre.— El Batle del Rei concedeix dos casals de molí, situats en el terme d'Artà, a prop de l'alqueria, anomenada Salmana?. Molen de la font de la qual molen els molins de Pere Vidal.

Dia 27 de setembre, el mateix estableix a Pere de Montsó, Joan Personada i a Maimó, moliner, tres casals de molins que molen de la font de la qual molen els molins de Pere Pascual, en el terme d'Artà.

El mateix dia i el mateix, estableix a Gil d'Arcus, escuder de Miquel Nunis i a altres l'alqueria Calvelar, l'alqueria d'Albarola, l'alqueria que fou de G. Joan i l'alqueria de Miquel Nunis.

El mateix dia, Berenguer de Personada fa donació entre vius a Pere de Montsó de la mitat d'un rafal, anomenat Raal Acrí, en el terme d'Artà, a la porció del Rei.

racó d'església

notícies parroquials

CONFERÈNCIES QUARESMALES

Les Conferències Quaresmals, amb la participació del Bisbe, que ja han esdevingut tradicionals dins l'Església de Mallorca, enguany es celebraran a 9 llocs distints, en els que el Bisbe tindrà sempre al seu càrrec la darrera de les xerrades.

Un d'aquests 9 llocs serà precisament el nostre poble d'Artà.

El tema d'enguany, amb motiu de celebrar l'Any Maria, girarà en torn de la figura de la Mare de Déu.

Les dates i els conferenciants seran els següents:

Dia 16 de març, dimecres: MARIA, MODEL DE CREIENT: Sor Maria Rigo, religiosa franciscana.

Dia 17, dijous: MARIA DINS LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ: Mn. Llorenç Tous.

Dia 18, divendres: MARIA, MODEL I FIGURA DE L'ESGLÉSIA: D. Teodor Übeda, Bisbe de Mallorca.

Aquestes conferències es faran a la Parròquia i començaran a les 20'30 hores.

Hi estan convidats no just els cristians d'Artà, sinó també els de tota la comarca.

el nostre entorn

Joan Vicenç Lillo Colomar

MES DE LA NATURA (II)

Les persones que escoltaren en Xavier Pastor i veren el vídeo de Greenpeace cop-saren molt bé el per què de la necessitat d'una organització a nivell mundial com Greenpeace. Moltes sensacions experimentaren els qui varen veure les imatges de la lluita ecologista dels Guerrers de l'Arc de Sant Martí. La indignació i vergonya de pertànyer a la raça humana és una sensació mala d'empassar, però és possible quan ens enfloquen al davant imatges com la de les mantes de foques per a vestir animals rics i plens de joies.

També sensacions de coratge i esperança envers la raça humana quan hi ha homes i dones que es juguen la vida perquè aquesta vida duri a la terra, sense excloure'n cap ésser vivent inclosa la persona humana.

Una pel·lícula en Super 8 i un acurat muntatge de diapositives ens mostraren la bellesa de la fauna i flora marines. Valia la pena veure-ho, sobretot pels qui desconexim força la mar. Veure aquests animals marins en el seu medi i no a una peixeteria, vius i dignes de ser respectats val la pena. El Grup Submarinista Tritón (Premi Alzina 1986) divulga les imatges submarinistes i les acompanya amb paraules que inciten al respecte i amor vers el que encara viu i que ens és tan desconegut.

Sa Serra de Tramuntana: Parc Natural. Amb en Pep Toni Aguiló, president de la Federació de grups excursionistes de Mallorca, biòleg i monitor de natura a Son Moragues (Valldemossa) i a S'Albufera de Muro, ferem un viatge amb bellíssimes diapositives des de Sa Dragonera fins a Formentera, passant pel Galatzó, el Teix, la Serra d'Alfàbia, l'Ofre, el Puig Major, Tossals Verds, Massanella, Puig Roig, Tomir, Ternelles, Badia de Pollença... Per pobles de la Serra: Esporles, Valldemossa, Deià, Sóller, Escorca, Alaró, Pollença... Per valls i embassaments d'aigua: Gorg Blau, Pla de Cúber. Vérem una Serra de Tramuntana protectora, dura, castigada, de dolços valls, blanca d'hivern, seca i rocosa d'estiu amb alzinars, teixos, plantes endèmiques... I també la presència de l'home: per exemple la base militar al puig més alt de Mallorca: El Puig Major.

Xapó, Toni Muñoz, molt bé pel muntatge sobre el pi. Realment és mala de fer una crònica sobre el mes de la natura, com explicar aquest muntatge i l'encertat text i visió problemàtica del tema del pi. És menester divulgar-ho per les nostres contrades. Després no faria falta discutir tant si el pi, si l'alzina, si aquell se menja l'altra, si la "brutor" de davall el pi, si el foc, les tales, etc. L'hem de tornar a mostrar.

Després, content del muntatge d'En Toni, va sortir en Miquel Rayó i Ferrer, president del GOB-Mallorca, professor, escriptor de llibres infantils, ornitòleg... En Miquel va fer un repàs als 15 anys del GOB-Mallorca: "Tenim el temps a favor", és clar que presumia molt d'ésser membre del GOB des de fa anys, i a més va explicar les raons. Que més voldríem els naturalistes-ecologistes que sortir a veure i estudiar aucells, com partir amb bons companys les sortides al

camp, divulgar coneixements apresos... però no sols podem fer això: la lluita és dura en aquesta Mallorca d'avui: els mallorquins que defensam Sa Canova verge la miram amb altres ulls que els estrangers suïssos carregats de doblers de no sabem on. Aquests estrangers hi tenen solars i apartaments per vendre, hi tenen un interès particularíssim, no pensen amb el poble ni ho són, es saben a una terra on la ignorància encara és llei i se n'aprofiten, saben que poden comprar persones d'aquí que vendrien la seva ànima i qualche cosa més per trenta monedes, i se n'aprofiten.

Altres n'hi haurà que parlaran dels ecologistes com que parlar de dimonions verds de banyes i cues rotjes... El temps, tanmateix, està al nostre favor.

El diumenge, dia 21, varem anar a Son Puça, sembràrem, podàrem, xermàrem, xerràrem, menjàrem, beguérem, però, sobretot, riguérem.

Enhorabona...

Artà, febrer del 88

SE PRECISA OFICIAL
2a. O AYUDANTE
**CARPINTERIA
GINARD**

Avda. Ferrocarril, 15 Tel. 562714

HOTEL-APARTAMENTOS
-RESTAURANTE

**MINI GOLF
CANYAMEL**

Artanense: TU LOCAL!

política local

PLE MUNICIPAL DEL DIA 23 DE FEBRER

PACTE DE GOVERN ENTRE INDEPENDENTS I PSOE

Pareix que finalment ha estat renovat el pacte entre aquests dos grups progressistes, pacte que fou iniciat a la primera legislatura i que el PSOE havia romput en començar aquesta tercera.

L'únic assistent a aquest ple fou el que sotasigna i que, endemés, s'enterà de l'hora que havia de començar gràcies a Ràdio Artà que ho va anunciar.

El passat Consistori ens enviava una Ordre del Dia. Pareixia que hi havia interès per fer arribar als lectors de BELLPUIG els acords municipals. Ara ens assebam per casualitat.

Hi havia per aprovar les actes del ple de dia 21 de desembre i de la seva continuació del dia 23.

Segons digué el portaveu d'AP, hi figura la dedicació exclusiva fora seguretat social del Batle i no és això el que s'acordà, sinó un règim d'assistències.

El Sr. Pastor li contestà que la llei només contempla dos sistemes i acte seguit la Secretària aclarí que és el mateix, però si vol que hi figuri règim d'assistències farà la rectificació oportuna.

Es creada una comissió informativa especial pel seguiment de la depuradora, per així tenir un control sobre la gestió burocràtica, accelerar-la si és possible, llavors seguir el control sobre la construcció, manteniment i aprofitament d'aigües depurades.

Pareix que ja no trigarà més que uns mesos a sortir a subhasta pública.

Ja hi ha sous.

El Batle cobrarà 65.000 ptes. cada mes i tant ell com els regidors cobraran 3.000 ptes. cada vegada que hagin d'assistir a una reunió per mor del seu càrrec.

El Sr. Sureda demanà un horari pel Batle, contestant-li aquest que el batle ha de tenir la llibertat de ser-hi quan hi ha d'ésser. Però que per el públic normalment hi és d'onze a catorze hores.

També trobà el portaveu d'AP que no quedaven controlades les assistències i de bell nou fou rebut pel Sr. Pastor dient-li que queden supercontrolades, ja que queda "controlat" a totes les actes.

Aquest fou l'únic punt que no fou aprovat per unanimitat, ja que es varen abstenir els regidors d'AP.

Entren a formar part de la Comissió de Govern els regidors del PSOE Srta. Rosa Servera i el Sr. Maria, passant a ser tercer i quart tinent batlles.

Són designats presidents de les següents comissions: Urbanisme: Sr. Maria (PSOE); Interior: Sr. Ginard (Independents) i Sanitat: Srta. Piris (Independents). Endemés es donen àrees de responsabilitat a tots els regidors. Però per no allargar tant no detallarem.

De nou intervingué el portaveu d'AP dient que estava d'acord però que trobava que n'havien d'haver posat un de l'oposició dins la Comissió de Govern.

Es sol·licita al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions una freqüència per a Ràdio Artà. Això és un tràmit imprescindible per a poder-la legalitzar. Encara que el Govern Estatal no concedeix llicències des de fa anys. Com digué el Batle, al manca es tendrà la força moral d'haver-ho sol·licitat.

A continuació el Sr. Massot donà a conèixer el moviment de Caixa del darrer trimestre del 87.

Hi havia un remanent de més de 9 milions, uns ingressos de 62 milions, unes despeses de 54 milions quedant en depòsit més de 16 milions de ptes.

El nostre Ajuntament recolza a la Federació de Municipis amb la campanya pro-batlles democràtics de Xile, adherint-se amb 10.000 ptes.

Es aprovat augmentar, en concepte de productivitat, 2.000 ptes. als funcionaris i 5.000 als auxiliars, ja que aquests cobren més poc.

Decideixen els nostres edils la contractació d'una "Logopeda" amb les mateixes condicions que la pedagoga. Les que havien venut, només eren contractades per hores i han durat poc.

Formarà equip amb la pedagoga, complementant l'SMOE, ja que la logopeda se'n cuidarà dels infants amb problemes de llenguatge, psicològics, etc.

Aquests foren els acords del primer ple de 1988 que no arribà als 25 minuts.

Tomeu Lliteras

millor

Telex 69565 VGOR E G.A.T. 820

Calle Binicanel·la, 12 - ☎ 385515/52 - CALA MILLOR
Carretera Cala Agulla, 19 - ☎ 364012 - CALA RATJADA

SEMANA SANTA 88

TURQUIA: 8 días, desde.....	67.000
GRECIA, 8 días, desde	44.500
EGIPTO: 9 días	119.900
AUSTRIA: 8 días, desde	55.800
MINI TOUR por MARRUECOS	49.900
LAS PALMAS DE GRAN CANARIA 9 días	33.800
VENECIA: del 31 al 04 abril (incluye avión, hotel 3 estrellas en media p..	49.500

FALLAS EN VALENCIA: del 19 al 20 de marzo (incluye avión y traslados.....	12.500
--	--------

VUELOS CHARTER INTERNACIONAL

LONDRES.....	20.000
ZURICH	24.950
NEW YORK	49.500

PARA MÁS INFORMACIÓN
CONSULTENOS SIN COMPROMISO

esports

FUTBOL

AIXÒ ESTÀ FET MIL TROSSOS !

PREFERENT

Ferriolense 9 ARTA 0
ARTA 1 Esporles 6

Comentari

Vist el que va succeir ahir, podem dir que l'Artà té un peu i mig dins la Regional i és que una segona part tan mal jugada és impossible. Les esperances eren que es guanyàs i durant un cert temps es tingué aquesta sensació ja que l'1-0 va campear al marcador, però una desafortunadíssima actuació de l'equip va tirar per en terra les il·lusions que quedaven. I els pocs afeccionats que encara no havíem perdut l'esperança pràcticament

vàrem tirar la tovallola. I és que la moral és de vidre prim. A la primera sobatuda tot se romp i queda fet mil trossos. No queda ordre ni concert.

D'entre tot això si en queda alguna cosa bona és, sens dubte, que a principis de temporada s'havia de desaparèixer i ara se podrà partir de Regional.

Però s'ha de dir que, com es veu actualment al futbol per Ses Pesqueres amb poca il·lusió, és probable que la propera temporada sigui difícil trobar nous responsables, i és que avui per avui, tothom es fa enrera i la quota de participació és molt fluixa.

ALTRES

RESULTATS

BENJAMINS

AVANCE 4 Cardassar 0

ALEVINS

AVANCE 0 Col. S. Pedro 3
Cardassar 2 AVANCE 0

INFANTILS

AVANCE 1 Barracar 2

JUVENILS

ARTA 1 Olímp. Manacor 1
(Vives)

BASQUET JUVENIL

Una vegada haver obtingut la classificació en aquesta primera fase, l'equip ja comença a preparar-se pel que serà la segona. Aquesta estarà composta de vuit equips: Pollença, Pla de Na Tesa, Santanyi, Perles de Manacor, Ramon Llull, Avante, Joan Capó de Felanitx i VIALSA.

D'aquests vuit equips només dos es classificaran per a l'any que ve jugar a la Primera Categoria.

Essent realistes s'ha de dir que quedar entre els dos primers és poc probable, però no impossible, pel que s'haurà de lluitar durant tots els minuts de cada partit.

Ara, fent una mica de referència al que ha estat la primera fase, els informarem dels punts que ha aconseguit cada jugador:

4. M. Ginard	9 punts
5. T. Gili	48 punts
6. J. Sansó	10 punts
7. G. Ginard	2 punts
8. R. Carrió	179 punts
9. M. Galán	135 punts
10. A. Infante	27 punts
11. M. Jordà	166 punts
12. J. Servera	21 punts
13. J. Muñoz	30 punts
14. P. Piris	6 punts
15. P. Vaquer	226 punts

En quant als triples cal destacar:

1. P. Vaquer	12 triples
2. M. Galán	2 triples
3. A. Infante	2 triples
4. J. Muñoz	2 triples
5. J. Servera	1 triples
6. R. Carrió	1 triples

En segons quins partits s'ha arribat a tenir un nivell acceptable, encara que també n'hi ha hagut d'altres molt dolents. Però, malgrat tot, el més important era la classificació i això s'ha obtingut.

Tots els jugadors han destacat amb un bon nivell. Però el jugador que possiblement ha estat el més destacat d'aquesta primera fase és en Rafel Carrió, el qual ha realitzat actuacions molt bones vestint la samarreta del Vialsa.

Ara esperem que en aquesta segona volta (en els partits de casa), el públic animi al màxim als jugadors, ja que el factor camp s'ha d'aprofitar. Concretament el proper DISSABTE DIA 5 DE MARÇ al Poliesportiu de Na Caragol es juga el primer partit davant el Pollença. Esperem que hi hagi públic ja que en aquesta segona fase es necessitaran moltes coses per poder fer un bon paper. Amb l'ajut de tots ho aconseguirem.

P. Vaquer Brunet

Rafel Carrió Ginard,
aler del Vialsa
1'85 m. 16 anys

tennis de taula

Segueix celebrant-se als locals del Bar Monument el I Trofeu d'hivern de Tennis de Taula.

Les partides que es fan a partir de les 7 del capvespre i es juguen al millor de cinc sets, compten amb una participació de 16 pingponistes.

XERRIM - XERRAM

QUE TAL LA RUA ?

Crispu ridispu que hi va haver Rua i mitja. Quina gentada Senyor meu. No hi ha bastos que valguin. En posar-nos-hi, ho feim de valent. La Plaça Nova pareixia un eixam d'abelles maimones. I allà on aficaren el fibló fou a la coca. Vatuà cròstol sangrinyat, bon forment i ben granat, deia la gent. Menjem, menjem, ara que en donen. No hi havia ningú que fos agafa-sopes. Està ben aprovat que els abegots sols floquen dins el rusca. Tot estigué a punt de sucre. Que deim. Alto! Frena el carro, Pep. Volem denunciar la grolleria dels ous. Ho vàrem dir a un i ens contestà:

-Dóna gràcies que no són nials.

-Massa raó tens.

SUPOSAM QUE QUAN surti el BELLPUIG, l'Ajuntament haurà tapat els clots. Ell en tenim que són de primera divisió. De clotarros, clots, clotets i bassiotets en podem fer collecció. I ja que estam en temes urbans, part de les dones dels carrer Monserrat Blanes, no haurien de tirar escombreries dins els embornals de les cloaques. Aposta hi ha recollida de fems i els contenidors. Ala donetes, sigueu bones al·lotetes.

QUE TROBAU A LA RENTADORA DE LA ONCE?. Ho és maca, oi. I el públic passa gust de comprar-hi cupons. El mal esdevé a l'ho-

ra d'adquirir-los ja que el nombre de xifres diferents és massa extens. Si voleu treure el Cuponàs, tengueu esperança, una forta i viva esperança. Concebieu l'esperança, infoneu l'esperança, visqueu d'esperança, conserveu l'esperança, donau esperança. Somriure-li a l'esperança, perquè visquent d'esperances, un no té mai cobrances.

AUTOMOVILISTES I MOTORISTES: Mirau de fit a fit, les senyals de tràfec de les cantonades. No queda altre remei que respectar-les. Si s'ha de dar un petit enrevoltament, és dóna i prou. I també no aparcar dins les ratlles grogues.

Es un consell oficial de la direcció general del centre de planificació rodada i mecànica, de la subsecretaria circulatòria per la normalització circulant i disquera, que a més, inclou els apartats següents: autocars, camions, camionets, tractors, tractorets, batedores, màquines de segar, enselladores, colliteres, jeeps, trailers, dumpers, formigoneres, grúes, cotxes de luxe i utilitaris, motocicletes, ciclomotors, sidecars, bicicletes, patins, cèrcols, carros, carretons, pales, pitjadors, crancs, tin-tins, carreretes d'una i dues rodes, cabriols, cotxets d'infants, corrons, rodes, galeres, furgons, etc.

Així que tothom a dur es llum dret si no voleu que vos multin amb tota la raó del món.

RECEPTE CULINÀRIA del xeff fogo

El Carnaval ha finit i a vengutto la quaresma i d'ais una grossa resma menjarem en lloc de frit.

Sigueu sempre prudentis i conserveu les tradicions haveu d'ésser bons atlotons massa són ils dolentis.

Xarrant de dolentia una cosa les diremos que per tot arreu veuremos montons de porqueria.

Teniu l'ànima neta o ben brutta de peccatto? fa stona no han confessatto? l'Infern tendreu por meta.

Escurau d'impuresas de vostro cos feis bugatta donauvos una rentatta d'aigo con suc de fressas.

El dimecres de cenrra molts berenaren de xuia sin saber que això les duia a menjar faves tenrras.

Luogo llavors gemeguen si Déu les da mal de ventro tant de passar per adentro gros és que no s'ofeguen.

Fratel-lis: espabileu alerta con il manjari que segons que menjareu domani lo purgareu por la via del calvari.

racó de l'art

PERE PUJOL I LA "SIRENA"

Aquesta foto que encapçala la secció, representa una "Sirena", obra que ha modelat el nostre escultor en Pere Pujol, i que actualment és a la fundició per passarla a bronze.

Aquesta obra serà col·locada (juntament amb dues més) al Port de Manacor, més o manco devers abril o maig. Sobren els comentaris davant aquesta escultura original del nostre artista i no cal sinó descobrirse.

Aprofitam la visita a l'estudi d'en Pere per demanar-li els seus projectes a curt plaç i ens contesta que pensa exposar per devers Nadal a la sala d'exposicions de la Banca March a Ciutat. També té encarregat un "naixement" complet pel Santuari de Lluc, encàrrec del superior de dit monastir.

Actualment està fent feina en una obra que ens va sorprendre molt gratament. Es tracta d'un voltor majestuós amb les ales desplegadas i tenint als seus peus un fill petit. Ens comenta que aquesta obra és una idea que rumiava de fa molta estona i ara ha decidit fer, no per encàrrec de ningú sinó per tenir un record d'una espècie animal de la que ja en queden pocs dins la nostra terra mallorquina i que ell en té molta estima com tot el que té vida dins la flora i la fauna.